

II

(Közlemények)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

EURÓPAI BIZOTTSÁG

A Bizottság közleménye a tagállamokhoz az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és
108. cikkének a rövid lejáratú exporthitel-biztosításokra történő alkalmazásáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2012/C 392/01)

1. BEVEZETÉS

1. Az exporttámogatások hátrányosan érinthetik a potenciális áruszállítók és szolgáltatók közötti piaci versenyt. A Bizottság – a verseny Szerződés szerinti öreként – emiatt mindig is határozottan elítélte az Unión belüli kereskedelem és az Unión kívülre irányuló export támogatását. Annak megakadályozása érdekében, hogy a tagállamok által exporthitel-biztosításra nyújtott támogatás torzítsa a versenyt, pontosítani kell e biztosítás állami támogatásra vonatkozó uniós szabályok szerinti értékelését.
2. A Bizottság a rövid lejáratú exporthitel-biztosítás területén arra használta fel az állami támogatás szabályozására irányuló hatáskörét, hogy egyaránt kezelje a különböző tagállamok (az Unión belüli és kívüli kereskedelemben részt vevő) exportőrei, illetve az Unióban működő exporthitel-biztosítók között ténylegesen fennálló vagy potenciálisan felmerülő belső piaci versenytorzulásokat. A Bizottság az EK-Szerződés 93. cikkének (1) bekezdése értelmében, a Szerződés 92. és 93. cikkének a rövid lejáratú exporthitel-biztosításra történő alkalmazásáról szóló, a tagállamokhoz címzett 1997. évi közleményében ⁽¹⁾ (a továbbiakban: az 1997. évi közlemény) meghatározta az állami beavatkozásra vonatkozó elveket. Az 1997. évi közlemény hatálya 1998. január 1-jétől kezdve öt évre szólt. A közleményt ezt követően módosították, és alkalmazási időszakát 2001-ben ⁽²⁾, 2004-ben ⁽³⁾, 2005-ben ⁽⁴⁾ és 2010-ben ⁽⁵⁾ meghosszabbították. A közlemény jelenleg 2012. december 31-ig alkalmazandó.
3. Az 1997. évi közlemény alkalmazása során, különösen a pénzügyi válság kapcsán 2009 és 2011 között szerzett tapasztalatok arra utalnak, hogy a Bizottság elvei e téren felülvizsgálatra szorulnak.

4. Az e közleményben meghatározott szabályok egyrésztől hozzájárulnak ahhoz, hogy az állami támogatás ne torzítsa a magán és állami vagy államilag támogatott exporthitel-biztosítók közötti versenyt, másrésztől pedig egy olyan környezet megteremtését segítik elő, amely azonos feltételeket biztosít az exportőrök számára.
5. Célja továbbá, hogy a tagállamok számára részletesen ismertesse azokat az elveket, amelyekre a Bizottság a Szerződés 107. és 108. cikkének értelmezését, valamint e cikkeknek a rövid lejáratú exporthitel-biztosításra való alkalmazását alapozni kívánja. Indokolt, hogy a Bizottság a lehető legátláthatóbbá tegye e téren követett elveit, valamint biztosítsa a kiszámíthatóságot és az egyenlő bánásmódot. Ennek érdekében meghatározza azokat a feltételeket, amelyeket az állami biztosítóknak teljesíteniük kell, ha a piacépes kockázatokra vonatkozó, rövid lejáratú exporthitel-biztosítás piacára kívánnak lépni.
6. Nem tartoznak e közlemény alkalmazási körébe az elvben nem piacépes kockázatok.
7. A 2. szakasz ismerteti e közlemény alkalmazási körét és a fogalom meghatározásokat. A 3. szakasz a Szerződés 107. cikke (1) bekezdésének alkalmazásával, valamint a piacépes kockázatok exporthitel-biztosításához nyújtott állami támogatás általános tilalmával foglalkozik. Végül, a 4. szakasz a piacépes kockázatok fogalom meghatározása alóli kivételekről rendelkezik, valamint meghatározza az ideiglenesen nem piacépes kockázatok biztosításába történő állami beavatkozásra vonatkozó feltételeket.

2. A KÖZLEMÉNY ALKALMAZÁSI KÖRE ÉS FOGALOM-
MEGHATÁROZÁSOK

2.1. Alkalmazási kör

8. Az e közleményben meghatározott elveket a Bizottság kizárólag a két évnél rövidebb kockázatviselési idejű

⁽¹⁾ HL C 281., 1997.9.17., 4. o.⁽²⁾ HL C 217., 2001.8.2., 2. o.⁽³⁾ HL C 307., 2004.12.11., 12. o.⁽⁴⁾ HL C 325., 2005.12.22., 22. o.⁽⁵⁾ HL C 329., 2010.12.7., 6. o.

exporthitel-biztosításra fogja alkalmazni. E közlemény hatálya nem terjed ki semmilyen egyéb exportfinanszírozási eszközre.

2.2. Fogalommeghatározások

9. E közlemény alkalmazásában:

„együttbiztosítás”: olyan biztosítás, amelynél a kár meghatározott százalékát a biztosító helyett egy másik biztosító téríti meg;

„hitelezési futamidő”: az exporthitelügylet keretében a leszállított áruk és a teljesített szolgáltatások kifizetésére a vevő számára biztosított időszak;

„kereskedelmi kockázatok”: elsősorban az alábbi kockázatok:

- valamely szerződéstől való önkényes elállás a vevő részéről, vagyis valamely magánvevő bármely olyan önkényes döntése, amely jogos indok nélkül szakítja meg vagy szünteti meg a szerződést,
- a szerződés tárgyát képező áru elfogadásának önkényes, jogos indok nélküli, magánvevő általi elutasítása,
- a magánvevő és kezesének fizetéseképtelensége,
- elhúzódozó nemfizetés, vagyis a szerződésből következő adósság meg nem fizetése a magánvevő és kezeséről,

„exporthitel-biztosítás”: olyan biztosítási termék, amellyel a biztosító egy adott exportügylet fizetési kötelezettségeivel kapcsolatos kereskedelmi és politikai kockázatra nyújt biztosítást;

„gyártási időszak”: a megrendelés és az áruk leszállításának vagy a szolgáltatások teljesítésének időpontja között eltelt időszak;

„piacképes kockázatok”: a mellékletben felsorolt országokban lévő állami és magánvevőkre vonatkozó kereskedelmi és politikai kockázatok, amelyek teljes kockázatviselési ideje két évnél rövidebb. E közlemény alkalmazásában minden egyéb kockázat nem piacképes kockázatnak minősül;

„politikai kockázatok”: elsősorban az alábbi kockázatok:

- annak kockázata, hogy egy állami vevő vagy egy ország megakadályozza az ügylet lebonyolítását, illetve nem fizet időben,
- az egyes vevők hatáskörén vagy felelősségén kívül eső kockázat,
- annak kockázata, hogy egy ország nem utalja át az adott országban letelepedett vevők által befizetett pénzüsségeket a biztosított székhelye szerinti országnak,
- annak kockázata, hogy a biztosító országán kívül olyan *vis maior*-eset következik be (például háborús esemény), amelynek hatásait másként még nem biztosították,

„magán-hitelbiztosító”: minden olyan exporthitel-biztosítást nyújtó társaság vagy szervezet, amely nem tartozik az állami biztosítók körébe;

„kvóta-viszontbiztosítás”: olyan viszontbiztosítás, amelynek során a biztosító egy meghatározott üzletág minden kockázatának adott hányadát átruházza a viszontbiztosítóra, és azt a viszontbiztosító átvállalja;

„viszontbiztosítás”: olyan biztosítás, amelyet egy biztosító kockázatkezelési céllal egy másik biztosítótól megvásárol és ezáltal saját kockázatát csökkenti;

„kockázatviselési idő”: a gyártási időszak plusz a hitelezési futamidő;

„adóskockázati biztosítás”: egy vevő számára teljesített összes eladásra vagy egy vevővel kötött egyetlen szerződésre vonatkozó fedezet;

„állami biztosító”: olyan társaság vagy egyéb szervezet, amely egy tagállam támogatásával vagy nevében exporthitel-biztosítást kínál, vagy olyan tagállam, amely exporthitel-biztosítást kínál;

„kiegészítő biztosítás”: egy másik biztosító által megállapított hitellimitre vonatkozó kiegészítő fedezet;

„teljesforgalom-biztosítás”: az adóskockázati hitelbiztosítástól eltérő hitelbiztosítás, vagyis a biztosított hitelre történt összes vagy legtöbb értékesítésére, illetve több vevő számára történt értékesítésből származó fizetési követelésekre kiterjedő hitelbiztosítás.

3. A SZERZŐDÉS 107. CIKKE (1) BEKEZDÉSÉNEK ALKALMAZÁSA

3.1. Általános elvek

10. A Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzíja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”.
11. Amennyiben az exporthitel-biztosítást állami biztosító nyújtja, akkor az állami forrásokat foglal magában. Az állam bevonása révén a biztosítók és/vagy az exportőrök szelektív előnyre tehetnek szert, ami torzíthatja a versenyt, vagy azzal fenyegethet, és érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet. A következő elvek célja, hogy iránymutatást nyújtsanak arról, hogyan értékelik majd az ilyen intézkedéseket az állami támogatási szabályok alapján.

3.2. Támogatás a biztosítóknak

12. Állami támogatást foglalhat magában, ha a magán-hitelbiztosítókhöz képest az állami biztosítók bizonyos előnyökben részesülnek. Az előnyök különböző módokon nyilvánulhatnak meg és magukban foglalhatják például a következőket:
 - a) állami kezességvállalás hitelfelvételre és veszteségekre;

- b) a megfelelő tartalékképzés követelménye alóli mentesítés, valamint az állam számlájára vagy kezességvállalásával végzett exporthitel-biztosítási műveleteknek az életbiztosítás körén kívül eső közvetlen biztosítási tevékenység megkezdésére és gyakorlására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1973. július 24-i 73/239/EGK első tanácsi irányelv⁽¹⁾ hatálya alóli kizárásából eredő egyéb követelmények alóli mentesítés;
- c) a szokásosan fizetendő adókkal (úgy mint társasági adó és biztosítási kötvényekre kivetett adó) kapcsolatos kedvezmény vagy azok alóli mentesség;
- d) az állam által nyújtott olyan támogatás vagy tőkejuttatás, illetve olyan más finanszírozási formák, amelyek nem felelnek meg a piaccgazdasági befektető elvének;
- e) az állam által a piaci árakat nem tükröző feltételek mellett nyújtott természetbeni szolgáltatások, úgymint az állami infrastruktúrához, eszközökhöz vagy privilegizált információhoz való hozzáférés, illetve ezek használata;
- f) az állam általi direkt viszontbiztosítás vagy az állam által nyújtott direkt viszontbiztosítási garancia, amelyet a magán- viszontbiztosítási piacnál kedvezőbb feltételek mellett nyújtanak, ami vagy a viszontbiztosítás fedezetének alulértékeléséhez, vagy pedig a magánpiacon egyébként létre nem jövő kapacitás mesterséges kialakításához vezet.

3.3. Az exporthitelekre nyújtott állami támogatás tilalma

13. Az állami biztosítóknál a piacképes kockázatok tekintetében keletkező, a 12. pontban felsorolt előnyök érintik a hitelbiztosítási szolgáltatások Unión belüli kereskedelmét, és ahhoz vezetnek, hogy a különböző tagállamokban eltérések alakulnak ki a piacképes kockázatokra rendelkezésre álló biztosítási fedezetekben. Ez torzítja a különböző tagállamokban a biztosítók közötti versenyt, és másodlagos hatásokat idéz elő az Unión belüli kereskedelemben, függetlenül attól, hogy az Unión kívülre irányuló vagy az Unión belüli exportról van-e szó⁽²⁾. Amennyiben az állami biztosítók bármilyen előnyben részesülnek a magán-hitelbiztosítókhoz képest, meg kell határozni az állami biztosítókra vonatkozó működési feltételeket annak érdekében, hogy ne tegyenek szert előnyre állami támogatásból. Ehhez arra van szükség, hogy ne biztosíthassanak piacképes kockázatokot.
14. Az állami biztosítóknál keletkező előnyökből – legalábbis részben – olykor az exportőrök is részesülnek. Az ilyen előnyök torzíthatják a versenyt és a kereskedelmet, továbbá a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülnek. Ha azonban teljesülnek a piac-

képes kockázatokra nyújtott exporthitel-biztosításra vonatkozó, az e közlemény 4.3. szakaszában meghatározott feltételek, a Bizottság úgy fogja tekinteni, hogy az exportőrök nem részesültek jogtalan előnyben.

4. AZ IDEIGLESEN NEM PIACKÉPES KOCKÁZATOKRA NYÚJTOTT EXPORTHTEL-BIZTOSÍTÁSRA VONATKOZÓ FELTÉTELEK

4.1. Általános elvek

15. A 13. pontnak megfelelően az állami biztosítók nem biztosíthatnak piacképes kockázatokot, ha a 12. pontban ismertetett módon bármilyen előnyben részesülnek a magánbiztosítókhoz képest. Amennyiben az állami biztosítók vagy leányvállalataik piacképes kockázatokot kívánnak biztosítani, ennek során biztosítani kell, hogy sem közvetlenül, sem közvetve nem részesülnek állami támogatásban. Ennek érdekében meghatározott összegű saját tőkével (biztonsági tőkét is magában foglaló szavatoló tőkével) és biztosítástechnikai tartalékkal (káringadozási tartalékkal) kell rendelkezniük, valamint be kell szerezniük a 73/239/EGK irányelvnek megfelelő engedélyt. Továbbá külön kell kezelniük és elkülönítenet kell könyvelniük a piacképes kockázatokra, valamint az állami számlára vagy kezességvállalással nem piacképes kockázatokra nyújtott biztosításokat, amivel igazolják, hogy piacképes kockázatokra vonatkozó biztosításra nem kapnak állami támogatást. A biztosítónak a saját számlájára biztosított üzleti tevékenységgel kapcsolatos könyvelését a biztosítóintézetek éves és összevont (konszolidált) éves beszámolóiról szóló, 1991. december 19-i 91/674/EGK tanácsi irányelvvel⁽³⁾ összhangban kell végeznie.

16. Ha valamely tagállam piacképes és nem piacképes kockázatokot egyaránt felölelő magánszektorbeli viszontbiztosítási szerződésben félként vagy más formában való részvétel révén viszontbiztosítási fedezetet nyújt egy exporthitel-biztosítónak, bizonyítania kell, hogy a megállapodások nem foglalnak magukban a 12. pont f) alpontja szerinti állami támogatást.

17. Az állami biztosítók az e közleményben foglalt feltételek szerint nyújthatnak exporthitel-biztosítást ideiglenesen nem piacképes kockázatokra.

4.2. Kivételek a piacképes kockázatok fogalm meghatározása alól: ideiglenesen nem piacképes kockázatok

18. A piacképes kockázatok meghatározásának sérelme nélkül, a mellékletben felsorolt országokban letelepedett vevőkkel kapcsolatban bizonyos kereskedelmi és politikai kockázatok ideiglenesen nem piacképes kockázatnak minősülnek a következő esetekben:

- a) amennyiben a Bizottság úgy határoz, hogy az 5.2. szakaszban bemutatott mechanizmus révén ideiglenesen töröl egy vagy több országot a piacképes kockázatu országok mellékletben szereplő jegyzékéből azért, mert az érintett országban vagy országokban a magánbiztosítási piac kapacitása nem elegendő a gazdaságilag indokolható összes kockázat fedezésére;

⁽¹⁾ HL L 228., 1973.8.16., 3. o.

⁽²⁾ A C-142/87. sz., *Belga Királyság kontra az Európai Közösségek Bizottsága* ügyben hozott ítéletében a Bíróság kifejtette, hogy nemcsak az Unión belüli, hanem az Unión kívülre irányuló exportra nyújtott támogatás is befolyásolhatja az Unión belüli versenyt és kereskedelmet. Mindkét műveletfajtát exporthitel-biztosítók biztosítják, következképpen a nekik nyújtott támogatás érintheti az Unión belüli versenyt és kereskedelmet.

⁽³⁾ HL L 374., 1991.12.31., 7. o.

- b) amennyiben a tagállam általi értesítés kézhezvételét követően a Bizottság úgy határoz, hogy a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i bizottsági ajánlás⁽¹⁾ fogalom meghatározása szerint kkv-nak minősülő, és 2 millió EUR-t meg nem haladó éves exportárbevételű kis- és középvállalkozásoknál felmerült kockázatok az értesítést benyújtó tagállamban az exportőrök számára ideiglenesen nem piacképesek;
- c) amennyiben a tagállam általi értesítés kézhezvételét követően a Bizottság úgy határoz, hogy a legalább 181 napos, de két évnél rövidebb kockázatviselési idejű adóskockázati biztosítás az értesítést benyújtó tagállamban az exportőrök számára ideiglenesen nem piacképes;
- d) amennyiben a tagállam általi értesítés kézhezvételét követően a Bizottság úgy határoz, hogy az exporthitel-biztosítási lehetőségek szűkösége miatt bizonyos kockázatok az értesítést benyújtó tagállamban az exportőrök számára ideiglenesen nem piacképesek.
19. A belső piacon a versenytorzulások minimalizálása érdekében az állami biztosítók biztosíthatják a 18. pont alapján ideiglenesen nem piacképesnek minősülő kockázatokat, feltéve hogy teljesítik a 4.3. szakaszban megállapított feltételeket.

4.3. Az ideiglenesen nem piacképes kockázatok fedezésére vonatkozó feltételek

4.3.1. A fedezet minősége

20. Az állami biztosító által nyújtott fedezet minőségének összhangban kell állnia a piaci normákkal. Konkrétan, csak a gazdaságilag indokolható, vagyis a megalapozott biztosítási elvek alapján elfogadható kockázatok fedezhetők. A kereskedelmi és politikai kockázatok vonatkozásában a fedezeti arány legfeljebb 95 % lehet, a kárfizetési türelmi idő pedig legalább 90 nap.

4.3.2. Biztosítási elvek

21. A kockázattertelés során mindig megalapozott biztosítási elveket kell alkalmazni. Ennek megfelelően a pénzügyileg nem megalapozott ügyletek kockázata nem fedezhető államilag támogatott programokból. Ezen elvekre tekintettel a kockázatfogadási feltételeknek egyértelműeknek kell lenniük. Már létező üzleti kapcsolat esetében az exportőrnek kedvező kereskedelmi és/vagy fizetési tapasztalatokkal kell rendelkeznie. A vevőnek tiszta kártörténettel kell rendelkeznie, a vevői nemfizetés valószínűségének, valamint belső és/vagy külső hitelminősítésének is elfogadhatónak kell lennie.

4.3.3. Megfelelő árazás

22. Az exporthitel-biztosítási szerződés szerinti kockázatviselést megfelelő biztosítási díjjal kell ellentételezni. A magán-hitel-

biztosítók kiszorításának minimálisra csökkentése érdekében az államilag támogatott programok keretében az átlagos biztosítási díjnak a magán-hitelbiztosítók által hasonló kockázatokra felszámított átlagos biztosítási díjknál magasabbnak kell lenniük. E követelmény révén az állami beavatkozás fokozatosan megszüntethető, mert a magasabb díjak biztosítják, hogy amint a piaci feltételek engednek, az exportőrök visszatérjenek a magán-hitelbiztosítókhoz, és a kockázat újra piacképes lesz.

23. Az árazás akkor megfelelő, ha az egyes vevőkockázati kategóriához⁽²⁾ tartozó éves minimumdíjnak⁽³⁾ (mentesülési díj) megfelelő díjat az alábbi táblázat szerint számítják fel. A mentesülési díj akkor nem kerül alkalmazásra, ha a tagállam bizonyítja, hogy alkalmazása a szóban forgó kockázatra vonatkozóan nem megfelelő. A teljesforgalom-biztosítás esetében a kockázatkategóriának a biztosítás által fedezett vevők kockázata átlagának kell megfelelni.

Kockázatkategória	Éves kockázati díj ⁽¹⁾ (a biztosított volumen százalékáa)
Kiváló ⁽²⁾	0,2–0,4
Jó ⁽³⁾	0,41–0,9
Kielégítő ⁽⁴⁾	0,91–2,3
Gyenge ⁽⁵⁾	2,31–4,5

⁽¹⁾ Egy 30 napos biztosítási szerződésre vonatkozó mentesülés az éves kockázati díj 12-vel való elosztásával kapható meg.

⁽²⁾ A kiváló kockázatkategóriába a Standard & Poor's hitelminősítése szerinti AAA, AA+, AA, AA-, A+, A, A- minősítésnek megfelelő kockázatok tartoznak.

⁽³⁾ A jó kockázatkategóriába a Standard & Poor's hitelminősítése szerinti BBB+, BBB vagy BBB-minősítésnek megfelelő kockázatok tartoznak.

⁽⁴⁾ A kielégítő kockázatkategóriába a Standard & Poor's hitelminősítése szerinti BB+, BB vagy BB-minősítésnek megfelelő kockázatok tartoznak.

⁽⁵⁾ A gyenge kockázatkategóriába a Standard & Poor's hitelminősítése szerinti B+, B vagy B-minősítésnek megfelelő kockázatok tartoznak.

24. Az együttbiztosítás, a kvóta-viszontbiztosítás és a kiegészítő biztosítás vonatkozásában az árazás kizárólag akkor minősül megfelelőnek, ha a felszámított díj a magán-hitelbiztosító nyújtotta (eredeti) fedezetre vonatkozó díjhoz képest legalább 30 %-kal magasabb.
25. A szerződés futamidejétől függetlenül a kockázati díjhoz kezelési költséget kell hozzáadni, hogy az árazást megfelelőnek lehessen tekinteni.

⁽²⁾ A vevőkockázati kategóriák hitelminősítéseken alapulnak. A minősítést nem szükséges hitelminősítő intézettől beszerezni, nemzeti minősítő rendszerek vagy bankok által használt minősítő rendszerek is elfogadhatók. Nyilvános minősítéssel nem rendelkező cégek esetében megbízható információkon alapuló minősítés is alkalmazható.

⁽³⁾ Az egyes vonatkozó kockázatkategóriák tekintetében a mentesülési díj tartománya az egyéves CDS-felárak (a CDS a hitelörlesztés-leálási kockázat elleni biztosítási cseretranzakciók, angolul *Credit Default Swaps* rövidítése) alapján került megállapításra, amely a három fő hitelminősítő intézet (Standard & Poor's, Moody's és Fitch) elmúlt öt évre (2007–2011) vonatkozó minősítéseit magában foglaló összetett minősítésen alapul, feltételezve, hogy a rövid lejáratú exporthitel-biztosítások átlagos visszafizetési rátája 40 %. Tekintettel arra, hogy a kockázati díjak időben nem állandók, egymáshoz hézagmentesen illeszkedő tartományhatárok lettek kialakítva.

⁽¹⁾ HL L 124., 2003.5.20., 36. o.

4.3.4. Átláthatóság és jelentéstétel

26. A tagállamok a 18. pont alapján ideiglenesen nem piacképesnek minősülő kockázatokra létrehozott programokat valamennyi alkalmazandó feltétellel együtt kötelesek közzétenni az állami biztosítók honlapján.
27. A tagállamoknak a 18. pont alapján ideiglenesen nem piacképesnek minősülő, és az állami biztosítók által fedezett kockázatokról legkésőbb a beavatkozást követő év július 31-ig éves jelentést kell benyújtaniuk a Bizottsághoz.
28. A jelentésnek tartalmaznia kell valamennyi program alkalmazásáról, így különösen a hitellimit teljes volumenéről, a biztosított árbevételről, a felszámított díjakról, a nyilvánított és kifizetett igényekről, a megtérített összegekről szóló információkat, valamint a programokhoz kapcsolódó kezelési költségeket. A jelentéseket a Bizottság közzéteszi a honlapján.

5. ELJÁRÁSI KÉRDÉSEK

5.1. Általános elvek

29. Az állami biztosítók a 18. pont a) alpontjában felsorolt kockázatokat a 4.3. szakaszban meghatározott feltételekkel biztosíthatják. Ezeket az eseteket nem kell bejelenteni a Bizottságnak.
30. A 18. pont b), c) és d) alpontjában felsorolt kockázatokat az állami biztosítók a 4.3. szakaszban meghatározott feltételekkel, valamint a Bizottságnak történő bejelentést és a Bizottság általi jóváhagyást követően biztosíthatják.
31. A 4.3. szakaszban meghatározott feltételek valamelyikének nemteljesülése nem jelenti automatikusan az exporthitel-biztosítási vagy biztosítási program tilalmazottságát. Amennyiben egy tagállam el kíván térni valamely feltételtől, illetve bármilyen kétség merül fel azt illetően, hogy a tervezett exporthitel-biztosítási program teljesíti-e az e közleményben meghatározott feltételeket, akkor a programot be kell jelentenie a Bizottságnak.
32. Az állami támogatási szabályok szerinti elemzés nem minősíti az adott intézkedésnek a Szerződés egyéb rendelkezéseivel való összeegyeztethetőségét.

5.2. A piacképes kockázatu országok jegyzékének módosítása

33. Annak meghatározásakor, hogy a magánkapacitás-elégtelenség indokolja-e, hogy az országot a 18. pont a) alpontja értelmében ideiglenesen töröljék a piacképes kockázatu országok jegyzékéből, a Bizottság az alábbi, fontossági sorrendben felsorolt tényezőket veszi figyelembe:

- a) a magán-hitelbiztosítási kapacitás csökkenése: például egy nagy hitelbiztosító azon döntése, hogy nem nyújt fedezetet az érintett országban a vevőkockázatokra, a

teljes biztosított összeg jelentős csökkenése vagy 6 hónapos időszakon belül az adott országra vonatkozó elfogadási arány jelentős csökkenése;

- b) az államadósság-minősítés romlása: a hitelminősítés hirtelen változásai 6 hónapos időszakon belül, például független hitelminősítő intézetek általi többszöri leminősítés, vagy a CDS-felárak nagymértékű emelkedése;
- c) a vállalati szektor teljesítményének romlása: különösen az érintett országban a fizetésképtelen vállalkozások számának ugrásszerű emelkedése 6 hónapos időszakon belül.
34. A Bizottság legalább három tagállam írásbeli kérésére vagy saját kezdeményezésére felülvizsgálhatja a piacképes kockázatu országok jegyzékét abban az esetben, ha a piaci kapacitás már nem elegendő a gazdaságilag indokolható összes kockázat fedezésére.

35. Amennyiben a Bizottság módosítani kívánja a piacképes kockázatu országok mellékletben szereplő jegyzékét, konzultációt fog folytatni, valamint információt fog kérni a tagállamoktól, a magán-hitelbiztosítóktól és az érdekelt felektől. A konzultáció bejelentését, illetve a kért információk természetére vonatkozó tájékoztatást a Bizottság honlapján teszik közzé. A konzultációs időszak általában véve 20 munkanapnál nem lesz hosszabb. Amikor az összegyűjtött információk alapján a Bizottság úgy dönt, hogy módosítja a piacképes kockázatu országok jegyzékét, arról írásban tájékoztatja a tagállamokat, és döntését közzéteszi a honlapján.

36. Egy országnak a piacképes kockázatu országok jegyzékéből történő törlése legalább 12 hónapig érvényes. Az ideiglenesen törölt országra vonatkozó, ezen időszak alatt aláírásra kerülő biztosítási szerződések az ideiglenes törlés lejáratakor időpontját követően legfeljebb 180 napig maradhatnak hatályban. Ezen időpontot követően új biztosítási szerződést nem lehet kötni. Három hónappal az ideiglenes törlés időtartamának lejáta előtt a Bizottság megvizsgálja, hogy meghosszabbítja-e az érintett ország jegyzékéből történt törlését. Amennyiben a Bizottság a 33. pontban meghatározott tényezőket figyelembe véve arra a megállapításra jut, hogy a piaci kapacitás még mindig nem elegendő a gazdaságilag indokolható összes kockázat fedezésére, úgy a 35. pontban foglaltaknak megfelelően meghosszabbíthatja az érintett ország jegyzékéből történt ideiglenes törlését.

5.3. A 18. pont b) és c) alpontjában szereplő kivételek bejelentési kötelezettsége

37. A Bizottság számára jelenleg rendelkezésre álló bizonyítékok arra utalnak, hogy a 18. pont b) és c) alpontjában meghatározott kockázatokra vonatkozóan piaci hiányosság áll fenn, és ebből következően azok a kockázatok nem piacképesek. Szem előtt kell tartani azonban, hogy nem minden tagállamban van fedezeti hiány, valamint a helyzet idővel változhat, mivel a magánszektor érdekeltté válhat e

piaci szegmensben. Állami beavatkozás csak olyan kockázatokra engedélyezhető, amelyeket a piac egyébként nem biztosítana.

38. Ezen okok miatt, ha egy tagállam a 18. pont b) vagy c) alpontjában meghatározott kockázatokat fedezni kívánja, azt a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdése szerint be kell jelentenie a Bizottságnak. A bejelentésben bizonyítania kell, hogy kapcsolatba lépett az országban működő fő hitelbiztosítókkal és hitelügynökökkel ⁽¹⁾, és lehetőséget nyújtott számukra annak bizonyítására, hogy az országban rendelkezésre áll a szóban forgó kockázatra vonatkozó fedezet. A Bizottság a kockázatokat az „ideiglenesen nem piacépes” kategóriába sorolja, amennyiben az érintett hitelbiztosítók a tagállamtól érkezett kérés kézhezvételétől számított 30 napon belül nem nyújtják be a tagállam által fedezni kívánt kockázattípusokra vonatkozó biztosítási feltételekkel és biztosított volumenekkel kapcsolatos információkat a tagállamnak vagy a Bizottságnak, illetve ha a benyújtott információk nem bizonyítják, hogy a szóban forgó kockázatra vonatkozó fedezet rendelkezésre áll a szóban forgó tagállamban.

5.4. Bejelentési kötelezettség egyéb esetben

39. A 18. pont d) alpontjában meghatározott kockázatokra vonatkozóan az érintett tagállamnak bizonyítania kell a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdése szerint a Bizottságnak benyújtott bejelentésében, hogy az adott tagállamban a magánbiztosítási piacon keletkezett kínálati sokk miatt nem áll rendelkezésre fedezet az exportőrök számára, elsősorban azért, mert egy nagy hitelbiztosító kivonult az érintett országból, vagy más tagállamokhoz viszonyítva csökkent a kapacitás, illetve szűkült a termék-skála.

6. AZ ALKALMAZÁS KEZDETE ÉS IDŐTARTAMA

40. Az e közleményben szereplő elveket a Bizottság 2013. január 1-jétől 2018. december 31-ig alkalmazza, kivéve a 18. pont a) alpontját és az 5.2. szakaszt, amelyek e közlemény elfogadásának napjától alkalmazandók.

⁽¹⁾ A megkeresett hitelbiztosítóknak és hitelügynököknek mind az általuk kínált termékek tekintetében (például adóskockázatokra szakosodott szolgáltatók), mind pedig a piaci részesedés (például az együttes piaci részesedésük legalább 50 %) tekintetében reprezentatívnak kell lenniük.

MELLÉKLET

A piacképes kockázatú országok jegyzéke

Valamennyi tagállam

Ausztrália

Kanada

Izland

Japán

Új-Zéland

Norvégia

Svájc

Amerikai Egyesült Államok
